

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-03-11
Besvaras senast
2024-03-20 kl. 12.00

Till kulturminister Parisa Liljestrand (M)

2023/24:718 Förstärkta insatser mot antisemitism i Sverige

Runt om i världen har de antisemitiska hatbrotten ökat. Firanden av terrorattentatet den 7 oktober 2023 förekom i flera svenska städer, däribland Stockholm, Helsingborg och Malmö. [1] Interreligiösa projekt mellan muslimer och judar i Sverige har avbrutits. Anmälningarna om antisemitiska hatbrott har ökat med nära 50 procent, vilket enligt polisen avser muntliga hot, skadegörelse och fysiska ageranden. Anmälningarna om hets mot folkgrupp med antisemitiska motiv ökade med 46 procent i november 2023. [2]

Den tidigare höjda terrorhotnivån har en inverkan på säkerheten mot synagogorna i landet, men den senaste tidens händelser har förvärrat läget ytterligare och riktar sig mot judiska personer som uppsöks i sina hem. Judiska kulturutövare vittnar om rädsla och oro när antisemitismen ökar. Säkerheten har höjts på evenemang, och ett flertal har ställts in eller skjutits på framtiden. [3] Judiska församlingar har uppmanat medlemmar att inte tala hebreiska samt att lämna judiska symboler hemma. [4] Polisen har skärpt sin bevakning av judiska inrättningar i storstäderna.

Propalestinska demonstrationer samlar för närvarande många deltagare. Vanligen skanderas demokratiska budskap om uppmaning till fred, skydd av civila och vädjan om eldupphör. Men även antisemitiska slagord förekommer och har uppmärksammats. [5]

Från Judiska Ungdomsförbundet och rasismforskare kommer uppgifter om en växande antisemitism i skolan. Lärare har svårt att agera vid incidenter. För närvarande saknas utbildningsmaterial och stöd för lärare att samtala om antisemitism, islamofobi samt kriget mellan Israel och Hamas. Skolor med särskilda demokratiutmaningar behöver allokerade resurser i detta syfte för att undgå en situation av ”undvikande pedagogik”, det vill säga att ämnena aldrig berörs i skolan för att man vill undgå konflikt i klassrummen. [6] Särskilt utsatta är svensk-israeliska och svensk-judiska barn på grund av brist på insatser i skolan.

Regeringen har, mot bakgrund av detta, fattat beslut om ett stärkt stöd om 10 miljoner kronor för 2023 till Judiska Centralrådet för säkerhetshöjande åtgärder som bevakning, akututrustning och katastrofberedskap. Detta stöd ges utöver det tidigare aviserade stödet om 30 miljoner kronor för säkerhetshöjande åtgärder. Därtill ändrar man i förordningen om statsbidrag för säkerhetshöjande

åtgärder genom att flytta handläggningen av stödet från Kammarkollegiet till Myndigheten för stöd till trossamfund. [7] Detta är viktiga och nödvändiga insatser, ändock måste arbetet intensifieras.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kulturminister Parisa Liljestrand:

Hur bevakar ministern frågan om antisemitism och vad avser ministern att göra för att stärka arbetet mot antisemitism i Sverige?

[1] SVT, *Efter Hamas attack på Israel: Klipp visar firanden i Sverige*, <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/videoklipp-pastas-visa-firande-hamas-israel-sverige-sprids-sociala-medier>, den 9 oktober 2023. Sveriges radio, *Här hyllas Hamas på svenska gator och torg – efter attackerna*, <https://sverigesradio.se/artikel/hamas-hyllades-pa-svenska-torg>, den 9 oktober 2023.

[2] DN, "Hatbrotten mot judar i Sverige ökar kraftigt", <https://www.dn.se/sverige/hatbrotten-mot-judar-i-sverige-okar-kraftigt/>, den 7 november, 2023.

[3] DN, "Höjd säkerhet och inställda evenemang – ökad antisemitism skapar rädsla bland judiska kulturskapare", <https://www.dn.se/kultur/hojd-sakerhet-och-installda-evenemang-okad-antisemitism-skapar-radsla-bland-judiska-kulturskapare/>, den 10 november 2023.

[4] SVT, *Judiska församlingens uppmaning i Göteborg: Prata inte hebreiska och lämna judiska symboler hemma*, <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/judiska-forsamlingens-uppmaning-i-goteborg-prata-inte-hebreiska-och-lamna-judiska-symboler-hemma--p1471s>, den 11 oktober 2023.

[5] För mer information om begreppet så kan man läsa WJC definitionsanalys: <https://www.worldjewishcongress.org/en/anti-zionism>.

[6] Framgick i samtal med forskare Christer Mattsson, Göteborgs universitet.

[7] Regeringen, <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2023/10/stodet-till-judiska-centralradet-forstarks-med-10-miljoner-kronor/>, den 25 oktober 2023.

.....

Lawen Redar (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann